

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetés:

Helyben:	Vidéken:
Egy óra 30.000 K	Egy óra 36.000 K
Három óra 90.000 K	Három óra 108.000 K
Hét nap 240.000 K	Hét nap 288.000 K

Feltétele szerkesztő és lapfőnöki

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kosuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik keddnap utáni napot kivéve minden nap.

Részesek.

Az oláh fantázia igen élénk lehet, mert nem szűnik meg újabb és újabb, lehetetlennél lehetetlenebb mesékkel előállni, ha Magyarországról van szó. Miután az az alattomos támadás, amelyet az állítólagos magyar fegyverkezés kérdésében a Genfben időző Bethlen ellen intéztek, méltó válasza talált a népszövetség részéről visszautasításban részesült, a fájó vereséget most olyan fantazmagóriák feltalálásával akarják enyhíteni, amelyek minden józan elme csak mosolyoghat. Igazán csadáljuk az oláhokat, mert ha már egyszer rágalmaszra adják a fejüket, legalább okosabb és hihetőbb dolgokat agyalbáznak ki, ne pedig olyanokat, amelyekről talán a csecesemők is tudják, hogy lehetetlenségek.

Legújabbban egy oláh lapban cikk jelent meg arról, hogy Magyarország nagyban fegyverkezik és ennek a fegyverkezésnek a kereteire a Vitézi szék szolgál. Az oláh kormányt — amint a cikk állítja — arról informálták, hogy a vitézzé avatandókat úgy választják ki, hogy ezzel a hadsereget növeljék. A lap állítása szerint a felavatott vitézek rendszeresen száz holdnál nagyobb területű birtokot kapnak, melyeken katonai alakulatokat helyeznek el, hihetőleg mezőgazdasági munkásszázadok címen. Ez azonban még nem elég a hazugságból. Mellékelve van „egy titkos napirend”, amelynek tartalma annyira minden józan ész ellen való, hogy igazán példátlan merészség volt egyáltalán lenyomatni. E szerint a felavatott vitéznek rögtön meg kell kezdeni a férfi személyzet alapos katonai kiképzését, különösen a fegyverek, gránátok kezelésében és a gépfegyverkezésben. A szükséges felszereléseket a jól értesült oláhok a Ferenc József gyalogsági laktanyában osztják ki.

Elég ezekben a részleteknek a közlése arra, hogy minden magyar ember mosolyogva utasítsa vissza ezeket a képtelenségeket. Nagyon jól tudjuk, hogy a felavatott vitézek sajnos nem jutnak rögtön földbirtokhoz a felavatás után bizonyos szociális nehézségek miatt, hanem csak előjegyzésbe vétetnek egy későbbi időpont számára. Azt is nagyon jól tudjuk, hogy azok a bizonyos százholdas latifundiumok nem Magyarországon, de legfeljebb csak a holdban léteznek. Hogy pedig a szegény vitézeknek honnan van férőhelyük, mikor legtöbbször — amint előbb mondtuk — birtokuk sincs, erről aztán igazán az oláhokat kell megkérdezni. Nem kell-e ezek után mosolyognunk azon a bejelentésen, hogy az előbbieket miatt a kisantant

Magyarországhoz és a népszövetséghez demarsot akar intézni? Elvégre demarsokat csak komoly okok, vagy sejtelmek alapján szoktak küldeni, nem pedig olyan nevetséges vádak felhozásával, amelyek legfeljebb zavaros álmoknak minősíthetők az igazság minden látszata nélkül.

Nagyon fájhat az oláhoknak az a gená vereség, ha minden alap nélkül, ellenére a józan észnek, ilyen minden komolyságot nélkülöző vádak

korácsolnak, holott jól tudhatják, hogy a népszövetség Magyarországot katonailag ellenőrizteti s épen ezért itt semmiféle titkos hadsergalakítási kísérlet nem folyik és nem folyhatik. Különben is Magyarországnak minden hadseregénél erősebb fegyver van a kezében: a legyőzhetetlen igazság, amelyet érlelnek az idő és az események. Ez lesz a fegyver, hogy visszanyerjük régi határainkat és ősi jogainkat.

A nemzetgyűlés mai ülése.

Erős kritika a forgalmi adó rendszer ellen

A nemzetgyűlés mai ülést 11 óra után nyitotta meg **Szicovszky Béla** elnök. Bemutatja a tabi választókerületben megválasztott **Kálmán Jenő** dr. megbízó levelét, amelyet kiadnak az igazoló állandó bizottságnak.

Azután a tisztviselői fizetésemelésről és a beruházásokról szóló törvényjavaslat tárgyalására tér át a Ház.

Görgei István: Örömmel üdvözi a javaslatot. Csodálatos, hogy az ország közvéleménye vegyes érzelmekkel fogadja a javaslat kedvezményeit. A forgalmi adó rendszere országsszerte nagy nyugtalanságot okozott, aminek oka az, hogy a pénzügyminiszter nem hajlandó a mai rendszeren változtatni.

Kéri, hogy ne zárkózzon el mereven azon kívánságok elől, amelyek a forgalmi adó mai rendszerének megváltoztatását kívánják. A nyugtalanság és elkeseredés bizonyítja, hogy a jelenlegi rendszeren változtatni kell. Örül annak, hogy a pénzügyminiszter is bejelentette, hogy a zaklatásoknak véget fog vetni. Reméli,

hogy a pénzügyminiszter a forgalmi adó kérdését még nem zárta le. A tegnapi megmozdulás azt bizonyítja, hogy ez a kérdés még megoldatlan. Várja a pénzügyminiszter megnyugtató kijelentéseit. A javaslatot elfogadja.

Mózer Ernő: A forgalmi adó ellenőrzése és behajtása körül valóban gyakran történnek visszaélések és zaklató intézkedések. Az egységes párt gyakran felhívta ezekre a kormány figyelmét, mert végeredményben ezek a jelenségek az e téren meg nyilvánuló elégtelenség kútforrásai. A pénzügyminiszter már eddig is mindent megtett, hogy a zaklatásokat megszüntesse és reméli, hogy addig is, amíg a forgalmi adó rendszert új alapokra fektetik erővel kézzel akadályozza meg a szabálytalanságokat.

A tisztviselőkérdésről szólva sürgeti a nyomorgó nyugdíjasok hely

zetének javítását, abban az irányban, hogy ezek is kapják meg illetményeik egész összegét. Reméli, hogy az e tárgyban benyújtott határozati javaslatát a baloldal is támogatja.

Felkeltések a baloldalon: Ez ellenzéki beszéd.

Mózer Ernő: Ő nem ellenzéki képviselő, de biztosithatja a baloldalt, hogy 5 mint egységspárti, minden szociális és humanus kérdést a legnagyobb örömmel megszavaz. Teljes bizalommal van a kormány iránt a javaslatot elfogadja.

Sándor Pál határozati javaslatot nyújt be, hogy az aranykoronában megállapított adók és illetmények a leszállított szorzószám alapján legyenek fizetendők, továbbá, hogy a forgalmi adórendszert minél előbb módosítsák, végül, hogy addig is amíg ez a módosítás létrejön különleges elbánásban részesüljenek a kis existenciák. Meg van győződve a miniszter jóindulatáról és meri állítani, hogy ő lesz az első, aki a fázis rendszert be fogja vezetni. A fázis

rendszer kiküszöbölje a zaklatásokat. **Szilágyi Lajos:** Egyenlő elbánást kíván a tényleges tisztviselők és a nyugdíjasok között. Nagyobb takarékosággal lehet erre fedezetet találni. A javaslatot nem fogadja el.

Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter: Baross János tegnapi beszéde kapcsán válaszol Barossnak a honvédséget érintő kijelentéseire. Tiltakozik Baross bevezetett beszéde ellen, amelyben a katonai politikánkat potemkin politikának nevezte. Ha vannak véderő rendszerünkben bizonyos potemkin momentumok, ezeknek az oka a trianoni szerződésben rejlik, amely ránk kényszerítette ezeket. — Párhuzamot vont Baross János a komáromi huszárezred felszerelése és az új tiszti sisak között. Ez a beállítás tendenciózus, mert a komáromi ezred felszerelése másfél évvel ezelőtt volt olyan, mint ahogy Baross János mondta. Minden csapatnak meg van a maga felszerelése. A tiszti sisakra vonatkozólag megjegyzi, hogy minden nép és minden vezér mindenkor arra törekedett, hogy a hadserege csinos legyen. Amit Baross János a sisak arany és díszszíneiről mondott el az dajkamese. Minden törekvése arra irányul, hogy a nemzeti hadsereget fejlessze.

Baross János válaszában kijelenti, hogy távol áll tőle az a szándék, hogy a nemzeti hadsereget támadja. Felszólalásával azt akarta elérni, hogy a hadsereg céljaira rendelkezésre álló összeget hasznosan fektessék be.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz. Javasolja, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt tartásuk a mai napirenddel. A nemzetgyűlés az elnök napirendi javaslatát elfogadja. Az indítvány és interpellációs könyv felolvasása után az ülés fél 3 órakor ért véget.

Dr. Baltazár Dezső püspök erős kritikát mondott az egyetemi építkezésekről.

Az egyetemi építettség bizottság ülésén bejelentette, hogy erélyes akcióba kezdett. Tárgyalás a kormányzóval és a miniszter-elnökkel.

Az egyházkerület visszaköveteli a Kollégiumot.

A debreceni egyetemnek különben is lassan haladó építésében az utóbbi időben bizonyos stagnáció következett be. Debrecen város közgyűlése nemrégiben az építés folytatását kérte feliratilag a kormánytól s ugyan ez ügyben küldöttséggel járt el a felsőbb helyeken, egy újabb közgyűlés pedig dr. Magoss György polgármester kezdeményezésére elhatározta, hogy a genfi népszövetség által fel szabadított beruházási összegből első

serben a debreceni egyetem kiépítésére terjeszt elő feliratot. Uglátszik mindezek dacára is

kevés a kilátás, hogy az egyetem, melyet szerződés szerint régen fel kellett volna építeni az államnak — belátható időn belül tétő alá kerül.

Az egyetem építettség bizottsága tegnap délelőtt dr. Tóth Lajos kultuszminiszteri államtitkár elnöksége alatt ülést tartott. Az egyetem történelő-

ben fontos mozzanatot képez ez az ülés, mely az építés ügyét nagy lépésekkel van hivatva előbbre vinni. Ez a fontos mozzanat

Dr. Baltazár Dezső püspök beszéde volt, aki súlyos kritikát gyakorolt a halogatás felett s egyúttal bejelentette akcióba lépését. Az ülést dr. Tóth Lajos államtitkár nyitotta meg, aki elsősorban is melegen szavakkal üdvözölte a jelenlevő **Korb Flóros műépítész**, az egyetem tervezőjét, abból az alkalomból, hogy a Kisfaludy Társaság Korb-ot a Grögguss díjjal tüntette ki az egyetem terveért.

Ezután bejelentette dr. Tóth államtitkár, hogy Baltazár püspök kíván szólni.

Dr. Baltazár püspök beszédének elején rámutatott arra, hogy a bizottság üléseitől az utóbbi időben távol tartotta magát.

Távolmaradásomnak — folytatta — az a magyarázata, hogy elkedvetlenebbé vált az erőm rajtam, mikor láttam, hogy az építkezés halogatása nem leli magyarázatát az állam siralmas pénzügyi helyzetében. Gondolkoztam a dolgom s ennek eredménye képen kemény szavakat is fogok most mondani, de hogy kritikám személyes élet előre elvegyem, kijelentem, hogy az elnöki széken ülő **dr. Tóth Lajos államtitkár** ur a legnagyobb jóakarattal mindig azon volt, hogy az egyetem minél előbb felépüljön. Nem személy ellen suhogtatom most meg kritikám ostorát, hanem egy bizonyos szellem ellen, amelyet a leglátározottabban kell elítélnem.

A debreceni egyetem egyik legnagyobb térfunknak, gróf Tisza István nek nevét viseli homlokán, de nagyon selejtes, hideg, tartalmatlan, nagyon sértő ez a kultusz, amely szavakban és ünnepekben merül ki, ehelyett, hogy éretnél maradandóbb emléket állítana neki s ennek az intézménynek tőle alá hozásánál késedelmes és nem a legjobb akaratot mutat.

Ezt a késedelmet nagyon selejtes indokra vezetem vissza.

Az egyházkerületnek birtokában van az eredeti terv egyik hivatalos példánya s ebből megállapítható, hogy a központi épület felépítése van első sorban tervezve s a klinikai telep áll a háttérben, míg most azt kell látnunk, hogy a klinikai telep kerül először megvalósításra.

Megtaláltam ennek magyarázatát az államnak Debrecen városal kötött szerződésében.

A szerződés egy pontja ugyanis úgy szól, hogy az egyetem klinikai telepének beépítésére adja Debrecen város a felajánlott 8 millió aranykoronát.

Ezt a 8 millió koronát használta fel eddig az állam az építésre, míg maga, noha költségvetése szerint 10 millió aranykoronát kell az építésre befektetnie, eddig mindössze másfél milliót áldozott erre a célra.

Ezért épültek fel az egyetemi klinikák s ezért maradt a központi épület felépítése amelyet az államnak a saját pénzéből kellett volna felépítenie.

A tisztántuli egyházkerület nagyon nagy áldozatot hozott, amikor az egyetemnek feláldozta akadémiáját. Nekünk volt theologiank, jogi és bölcsészeti karunk, de meghoztuk ezt az áldozatot, mert Debrecennek szüksége volt az orvoskari egyetemre. Áldozatunkkal szemben állott volna az, hogy a tanszéki alapítványok tőkél felszabadulnak s azokat nevelési célokra fordíthatjuk. Hogy ez lehetővé

váljék, nekünk helyre van szükségünk.

Szükségünk van a kollégiumra hogy megfelelhessen nevelő hivatásnak. Mi három karnak helyet adtunk a kollégiumban, de rem végletekig. A szerződés szerint az államnak az '917—18. tan év kezdetén vissza kellett volna adni a kollégiumot s addig felépíteni a központi egyetemet.

Nemcsak arra fektetem a főszólyt, hogy a klinikai telepek sem tudják teljesíteni hivatásukat, mert nyomorognak, hanem forszírozom, hogy **7 esztendővel a kikötött határidő után végre tételessék egy komoly lépés a központi egyetem kiépítésére.**

Az állam 10 milliójából másfél millió lett eddig felhasználva. Nagyon komoly dolog és mindnyájuk lelkére apellálunk, fogjuk meg erősen az éke szarvát most, mikor újra megindul a munka s erkölcsi súlyunkat az egyetem felépítésének szolgálatába állítsuk. Nem volt módom rá, hogy a főrendiházban szóvá tegyem ezt a dolgot, mert a forradalom elkonfiskálta főrendi jogaimat, de ugylátszik, hogy erre rövidesen megvillik az alkalom. De szóvá teszem ezt az ügyet a református egyház szervezetében is és a lelkészek országos kongresszusán és nem fogok tartózkodni, hogy

ezt a nagy sérelmet, mely Debrecennek és a magyar kálvinizmusnak egyformán nagy sérelme melyet idáig lojálisan takarogtam, a nyilvánosság elé tárjam.

Most különösen, mikor ismét előreláthatunk, nem egyezhetem bele, hogy eredménytelenségre kárhosszasság az egyetem működését. Hosszu idők után

elhatároztuk gróf Dégenfeld főgondnok urral, hogy erélyes lépést fogunk tenni. Kormányzó ur öfömméltóságának mezőturi látogatásán feltártam a helyzetet és kifejezést adtam aggodalmamnak

Öfömméltósága igyekezett meggyőzni, hogy ezánk névze jóakarattal kezelik ezt az ügyet. Ekkor elhatároztuk, hogy felmegyünk a miniszterelnökhöz a pénzügy és a kultuszminiszterhez Tapasztaltuk, hogy a kormányzó ur előre informálta mindegyiküket. Először Bethlen miniszterelnököt kerestük fel.

Baltazár püspök elmondotta ezután hogy a miniszterelnök a következő évi költségvetésbe az egyetemi építkezés céljaira beállított egy millió koronát nem akarta fölemelni, de az erős forszírozásra

végül is ígéretet tett, hogy a cseppeli szigetű kikötő építésének költ ségvetéséből még egy milliót, összesen tehát két millió aranykoronát bocsát az építkezés céljaira.

Beszélték még a pénzügyminiszterrel is, de a kultuszminiszterrel — bár háromszor keresték — nem volt alkalomuk találkozni. Helyette Petri államtitkárral értekeztek, aki meg akkor nem tudott a költségvetési összegnek két millióra történt felemeléséről, de ígérte ő is közreműködését.

Baltazár püspök

ezután kijelentette, hogy **beszédének utóbbi részét jegyzőkönyvbe kívánja foglaltatni, mert úgy halja, hogy az ígéreteit még ma sincsenek a teljesítés útján.**

A püspök beszéde rendkívül mély hatást keltett a bizottság tagjaiban, egy, hogy mikor beszédét befejezte, elemmentárisan tört fel a taps és éljen. Kétségtelen, hogy az egész új szempontokat feltáró, nyílt egyenes beszédének jelentős következményeit várhatjuk.

Baltazár püspök után **dr. Tóth Lajos államtitkár** beszélt, aki kijelentette, hogy

örömmel járul hozzá a püspök által előadott szempontokhoz. El-

Dr. Magoss György polgármester a külföldi kölcsön tárgyalásai miatt megszakítja szabadságát és Debrecenbe jön.

A kölcsönösszeg egy hónapon belül a város rendelkezésére áll. — Revizio alá veszik a beruházási programot. — A program összeállítás nehézségei.

Debrecen város vezetőinek a nyári laanya munkaszünetében váratlanul fontos tennivalói akadtak a külföldi kölcsön felvétele által. A kölcsön felvételét ugyanis megszakította a városi közgyűlés s így most már türgösen gondoskodni kell a beruházási programról, mert érte-
sülésünk szerint

a kölcsönösszeg egy hónapon belül a város rendelkezésére áll. Ezek szerint tehát a kölcsön befektetését már augusztusban meg lehet kezdeni, ami a nagyszabású építkezések egész sorának megindulását jelenti

Arról értesülünk, hogy **dr. Magoss György polgármester**, aki alig tíz nappal ezelőtt kezdte meg szabadságát s ezidőszereint a Balaton mellett pihen

félbeszakítja pihenését és e hó 22-én Debrecenbe érkezik.

A polgármester jelen akar lenni a program előkészítésénél s azona közgyűlésen, mely a beruházásokat fogja kijelölni.

A városi tanács a polgármester vezetésé alatt sorra fogja venni az

Lédererné mosolygott, mikor megtudta, hogy az ügyész halálbüntetést kért.

Védője rosszul lett és nem tudta elmondani a védőbeszédet.

Budapest, július 7.

A Léderer bűnügy mai tárgyalását félközör nyitotta meg az elnök, akinek felszólítására **Makkay Jenő** ügyész aiehnök megkezdte védőbeszédét. Rámutatott arra, hogy a gyilkosságban résztvevők egyike Léderer Gusztávot az arra illetékes haditörvényszék jogerősen kötélhalálra ítélte. Ez szinte természetes is, hiszen egy csendőrfőhadnagy vendégét ölte meg, aki hozzámment éjjeli

ismeri, hogy az egyetem építésének aye bizonyos fokban csak utcába került

Ez idő szorlat az a helyzet, hogy 300.000 aranykorona áll rendelkezésre az építés céljaira. Ennél több összeg nincs, de nincs kizárva, hogy még a másik milliót meg lehet szerezni.

A bizottság Baltazár püspök beszéde után megállapította, hogy a rendelkezésre álló összeget milyen beruházásokra óhajtja fordítani.

Egyelőre csupán a klinikák berendezéseinek pótlásáról s újabb klinikai épületek emeléséről van szó csupán.

a nagyszabású beruházási programot, melyet az öt millió dolláros kölcsönre előbb készítek, melynek azonban esk egy ötödresztét lehet a Speyer-kölcsönből megvalósítani. A tanácsnak az a terve, hogy az összes tételeket revizio alá veszi s mindegyiket a minimumra redukálja s majd ezek közül választja ki azokat a tételeket, melyeket a közgyűlésnek elfogadásra ajánl.

A tanácsnak kétségtelenül nehéz helyzete van, mert milder-sebben nyilvánul az a kívánság, hogy a kölcsönt közegészségügyi célokra használják fel. Ezzel szemben áll az, hogy a különben is rendkívül súlyos feltételű kölcsönt kamatoztatón kell befektetni, hogy

a kamatterher ne nehezedjék az adózó polgárságra, már pedig a közegészségügyi befektetéseknek pozitív kamatai aligha lennének.

Felsőbb helyről is meg van a város keze kötve, miután a pénzügyminiszter rendelkezése értelmében a kölcsön háromnegyedrészt lukratív módon kell felhasználni.

szállásra s azért, hogy annak előre kicsalt pénzét magához vehesse, asszonyával együtt, aki őt felbújtotta. Az igazság egyik részét már kiderítettek s annak másik része most van kialakulóban, amikor Léderer Gusztáv és Léderer Sándor felett ítékezni kell. Rámutatott arra, hogy a női lélek miként válik a kapzsiságtól, mérhetetlen pénzvágytól vezetettve nőietlenné, belelöpve a legsötétebb undok fertőbe, ahonnan nincs többé visszatérés.

Ez az asszony 32 esztendeig, a mióta a világon van a hazugság lánolatában él. Agya fáradhatatlan a fantasztikusabbnál fantasztikusabb mesék kitalálásában. A dollár üzlet meséjénél Léderernek csak annyi szerepe volt, hogy bizonyára egyszer kétszer jelen volt olyan megbeszélésben, amelyekben felesége Kodelk-

Az ALFÖLDI pince-vendéglőben RÁCZ SÁCI teljes zenekarával minden este muzsikál.

val az állítólagos dollárüzletről tárgyalt. Kétségtelen, hogy az volt Léderernének a végső célja, hogy Kodolák az élők sorából elpusztítsa. Ennek azért kellett megtörténnie, hogy azt a 70 milliót háboríthatatlanul megtarthassa.

A gyilkosság megtörténéseinek rekonstruálására megjegyzi, hogy a feldarabolást szakértelemmel végezték. A szakértők megállapították, hogy az egyes tagokat egymástól úgynevezett ízesítéssel választották el.

Lédererné hazugságait mindennél jobban mutatja az is, hogy amikor Szekszárdra keresztányának hívták meg kiadta magát régensburgi Stein Mária bárónőnek.

Az ügyész ezután Léderer portréját festi. Megállapítja, hogy semmi akaratereje nincsen, felesége úgy játszik vele, mint bábbal.

Bizonyítom — mondja az ügyész — hogy Léderer Gusztáv tettenek rugója, felbújtója Léderer Gusztávné volt. Léderer Gusztáv elmondotta, hogy az utolsó pillanattig sem volt elhatározva gondolataival tépelődve feküdt le és az asszony beszélt rá, hogy ölje meg Kodolákát. Kétségtelennek tartom, hogy Léderer Gusztávné a cselekmény elkövetésére felesége szándékosan rábírta.

Léderer Sándor ellen vádat emelt amiatt, hogy sógorától 65 millió koronát elrejtett végett elfogadott, amikor már tudta, hogy ez a pénz honnan származik. Ezt a vádat most is fenntartja ellene. Léderer Sándort bűnpártolás vétségében kéri büntönné kimondani. Lédererné névze az ítélet nem lehet más, mint kötéltálati halál. Léderer Sándorral szemben a cselekménynek megfelelő fogházbüntetést kell alkalmazni.

Ezután Léva dr. Lédererné védője kéte a bíróságot, hogy védenének fordítsák le németre a vádhe széd lényeges pontjait. Miközben ez történt, Lédererné katonás merevséggel állt a két szuronyos fegyőr között és

mikor végre a tolmács kimondotta a hálál szót,

egy ideig értelmetlenül bámult maga köré, aztán mosolyogva rántott egyet fején és visszafüjt helyére.

Ezután a teremszolga bejelenti, hogy

Léva dr. a tárgyalás alatt rosszul lett és orvosi tanácsra azonnal eltávozott, kéri a törvényszék elnézését és egyben annak engedélyezését, hogy védőbeszédét holnap tarthassa meg.

A bíróság ebbe bele is egyezik és flymódon felszólítja Schubert Zoltán dr.-t, Léderer Sándor védőjét, hogy mondja el védő beszédét.

Dr. Schubert azt vitatja, hogy Léderer Sándor nem tudta, hogy kitől ered az a pénz, amit Léderernétől átvett. Anyagi haszon elérése iránti törekvéstől tehát szó sem lehet, de ha mégis követett el hibát, azért eléggé megszenvedett a hosszú vizsgálati fogsággal. Kéri védené felmentését.

A bíróság ezután a főtárgyalás folytatását szerda délelőtt 11 órára tüzte ki.

141^a Debreceni Ujság 114^a telefon-száma

A Nagytemplom renoválási munkálatai hatszáz millió koronába kerülnek.

Az országosan hirdetett pályázatra két debreceni cég nyújtott be ajánlatot. — Az ajánlatok felett a szombati presbiteri gyűlés dönt.

Az évszázados Nagytemplom falain erősen kezdtek mutatkozni az idő viszontagságainak nyomai. A falakról omladozott a vakolat, lekopott a máz s itt-ott már a téglafalazat is kikandikál.

A debreceni egyház — bár súlyos anyagi helyzete közismert — elhatározta, hogy a ritka történelmi nevezetességű kálvinista Nagytemplomot megmenti a további enyészettől s renováltatja. A presbiterium országos pályázatot írt ki a renováltatási munkákra.

A pályázat a napokban járt le. **A nagyszabású munkálatra két debreceni építész-vállalkozó**

nyújtott be ajánlatot, melyek most vannak tárgyalás alatt a szakbizottság előtt. Mind a két ajánlat hatszázmillió korona körül mozog,

az egyik valamivel felette, másik valamivel alatta van.

Az ajánlatok felett a szombati presbiteri gyűlés fog dönteni s mindjárt utána megkezdik a javítási munkákat.

Néhány nap múlva tehát a Nagytemplom hatalmas falai mellett állványok so akoznak fel s munkáskezek serege fog a munkába, hogy Isten dicsőséges hajlékának méltó külső kölcsönözzenek.

Egy bonyodalmas ház eladás, mely hamis tanuzási bűnperrel végződik.

Akinek a házat állítólag tudta nélkül adták el, míg a harotéren volt.

Évek óta húzódo páratlanul bonyolult rolgári pernek volt a következménye az a bűnper amelynek kedden délelőtt 10 órakor tartották meg a főtárgyalását a debreceni kir. törvényszéken. Vincze Imre csökmői földműves és Kiss M. Jánosné Vincze Klára hamis tanuzás bűntettével vádolva állottak dr. Serly Jenő büntető tanácsa előtt.

A homályos ügy előzményei még a háború éveibe nyúlnak vissza. Vincze Imre jómódú csökmői földműves 1914-ben bevonult katonának. Házát és ingóságait apjára Vincze Péterre és testvérére Kiss M. Jánosné Vincze Klára bízta. Ezek azonban nem jól gazdálkodtak s a ház lassanként eladósodott, úgy, hogy már az elárverezést is tartották. Ezért Vincze Klára és apja elhatározták, hogy a Vincze Imre tulajdonát képező házat eladják, hogy a vételárból az adósságot törleszthessék. Vevő is akadt rövidesen T. Szabó Lajos személynében aki a házat 10 ezer koronáért hajlandó volt megvenni. Ez még 1915 júniusában történt. Megindult a levelezés az akkoriban Temesváron állomásozó Vincze Imrével hogy adien felhatalmazást a ház eladására. Végre június 30-án létrejött a házvételi szerződés és T. Szabó Lajos bírtojába vette a házat.

A bonyodalom úgy kezdődött, hogy Vincze Imre amikor 1919-ben hazajött Csökmőre tudni sem akart arról, hogy ő a házat eladta volna. Azt állította, hogy ő soha senkinek felhatalmazást nem adott a ház eladására és erről csak akkor értesült amikor a házába akart menni és ott már más lakott.

A pereknek egész sora indult meg, először a berettyóújfalu járásbíróságon, majd a debreceni törvényszéken, amelyleben Vincze Imre házat akarta visszavetelni. Állandóan bantogatta, hogy ő s ha egy fillért a vételárból nem látott

és eskü alatt vallotta, hogy ő nem írt alá semmiféle adásvételi szerződést, sem annak megkötésére felhatalmazást nem adott s ezt s ezt a vallomását esküvel is megerősítette. Úgyancsak eskü alatt vallotta Kiss M. Jánosné Vincze Klára, hogy az adásvételi szerződét nem Vincze Imre, hanem valaki más írta alá.

Ezen az alapon a berettyóújfalu járásbíróság majd a debreceni kir. törvényszék a házat visszafüjtette Vincze Imrének.

Ezzel szemben T. Szabó Lajos igaza tudatában mivel tanukkal, Vincze katonai pártisaival igazolta, hogy a szerződést Temesváron Vincze sáatkezőleg írta alá, bűnvádi feleletést tett Vincze Imre és testvére Vincze Klára ellen hamis tanuzás bűntette miatt.

Komplikálta a mai tárgyaláson az amúgy is elég homályos ügyet az a körülmény, hogy a korona tanu Tarsoly Péter, aki Temesvárott együtt szolgált Vinczével és aki az eddigi tárgyalásoknál azt vallotta hogy tényleg aláírta Vincze az adásvételi szerződést, most ezt a vallomását visszavonta és azt állította hogy 1915-ben a szerződés aláírásakor még nem ismerte Vincze Imrét, mert ő csak 1916-ban került Temesvárra. A bíróság azonban Tarsoly tanuvallomását nem vehette mértékadónak, mert már háromszor hallgatták ki és mind a háromszor másképen vallott.

A vád- és védőbeszéd elhangzása után a bíróság meghozta ítéletét melyszerint bűnösnek mondta ki Vincze Imrét mint elsőrendű vádlottat és Vincze Klárát mint másodrendű vádlottat hamis tanuzás bűntettében és ezért fejenként három hónapi fogságra és fejenként 200 ezer korona pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés behajthatatlansága esetén 50 ezer koronáig tartó napi fogságra kell átváltoztatni.

Az ítélet indoklásában a királyi törvényszék megállapította, hogy a kihallgatott tanu vallomásából igazolva látja azt, hogy Kiss M. Jánosné járt Temesváron a szerződés megkötése idején és Vincze Imre is több tanu előtt tette azt a határozott kijelentést, hogy eladta az ingatlanát.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbításért a védő bűnösség megállapítása miatt felebbezést jelentett be és így valószínű, hogy a sok fórumot megjárt ügyben a kuria mondja majd ki az utolsó szót.

Nagyatádi Szabó emléke.

Budapest, jul. 7. A Nagyatádi Szabó István emlékbizottság szerdán a nemzetgyűlés után a földművelésügyi miniszterium miniszter tanácskozó termében ülést tart.

Szovjetország hatalmába akarja venni Ruzsinszskót.

Szovjet tanulmány ut az Erdős Kárpátokban.

Prága, július 7. Ovszejenkónak a szovjet prágai diplomáciai képviselőjének visszahívása érdekében a külügyminiszterium lépéseket szándékozik tenni Moszkvában. Ovszejenko tanulmányuton volt nemrégiben az Erdős Kárpátokban. Akna-Szlatina körlyékéng lakossága körében nagy izgalmat keltett megjelenése, mert az a hir terjedt el, hogy az orosz szovjet átvette a hatalmat Ruzsinszskó felett. Ovszejenko az összegyűlt néptömegnek kijelentette, hogy a szovjet egyelőre nem veheti hatalmába az Erdős Kárpátokat, bár az átvétel rövidesen megtörténik. Kijelentette még azt is, hogy a szovjet kormány az adókat jelentékenyen csökkenteni fogja.

A villám egy egész tehén-csordát agyoncsülyt.

Veszprém, július 7. Az elmúlt heten egy hírtelen keletkezett zivatar egy thénecsordát a legelőn ért. Az egyik uradalom tehénészetének 21 legszebb tehene a vihar elől egp fa alá menekült, ahol a villám agyoncsülytötte valamennyit. A légnyomás a közelben elbuvó pástort is a földre terítette. Valamennyi tehén megdöglött, húsok még kimérésre is alkalmatlan volt. A kár 140 millió korona.

Fizetendő-e a forgalmi adó a só után?

Amióta a só forgalma április hó 1-vel felszabadult, egyes helyeken, így Debrecenben is az a gyakorlat kezdett kifejődni hogy az addig forg adó mentesség élvező sót úra forgalmi adó alá vonják. A kamara annak idején ebben a tárgyban a pénzügyminiszterhez fordult, aki a következő rendeletet adta ki:

41852—1925 III. b.

54121—1925 szám II-só.

A belföldi sóforgalomnak az 1925 évi április hó 1-étől kezdődőleg történt fel szabadítása egyes pénzügyi hatóságokban kétséget támasztott aziránt, hogy a sóárusításból származó bevételek az 1921 XXXIX t. c. 37 §-ának 4 pontiában foglalt rendelkezése alapján az általános forgalmi adó alól ezután is mentesnek tekintendő-e.

Tekintettel arra, hogy az alisonok, polgármesterek és pénzügyvizsgálóságok a sóforgalmat ezidőszert is figyelemmel kísérni kötelesek a sónál 1925 évi április 1-ével kezdve sem lehet olyan szabad forgalmról szó, mint más kereskedelmi cikkeknel s a só forgalmának az általános forgalmi adó alól való mentesítésére mindazok az okok ezidőszert is megvannak, amelyek az 1922 évi március hó 1-én kiadott 80697—1921 számú rendelet kiadását indokolták tették.

A felmerült kétségek eloszlátása végett közlöm, hogy sónak hatóságilag megállapított áron történő árusítása ezután is általában mentes az általános forgalmi adó alól.

Püspöki Uradalmi Bérpince R.-T., Vác.

Palackozott és hordós fajborai általános feltűnést keltenek és a legjobb hírnévnek örvendenek.

Kapható:

palackonként, minden fűszerüzletben.

Nagyban:

Trigárszky Emilnél, Debrecen.

Hunyadi-utca 13.

Telefon: 158.

Ujdonságok.

Kinevezés. Dr. Hadházy Zsigmond főispán vitéz Somogy Rezső tb. főszámvivőhelyettesét valóságos főszámvivő helytessé nevezte ki.

Térzene. A katonai zenekar Néth Antal f-karmester vezetésével a csütörtökön délután negyed 6-tól, a Nagyerdőben, kedvező idő esetén, tiszteletet tart.

Gyászjelentés Mély fájdalommal megtört szívvel tudatjuk, hogy felejtételetlen jó édesanyánk, nagymamánk, dédnagymamánk, testvérem és jó rokonunk **néhai özv. Nagy Sándorné szül. Jánki Sára** áldásos életének 80-ik, huszötvegyedikének 19-ik évében, július 6-án, hosszas és súlyos szenvedés után csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részét július 8-án, dél után 4 órakor fogjuk a Teleki-utca 30. számú házunktól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Hatvan-utcai temetőbe örök nyugalomra helyezni. Mely végtisztességtelre rokonainkat, ismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk. Debrecen, 1925. július 7. Béke poraira! Bánatos gyermekei: polg. Nagy József nevével Kiss Erzsébettel és gyermekeivel, polg. Nagy Sándor nevével Barsai Rózával és gyermekeivel, polg. Nagy Gábor nevével Janett Rózával, Zsuzsika férjével polg. Juhász Zsigmonddal és gyermekeivel. Unokája: Esztiike férjével polg. Taraczkózi Ferenczel és gyermekeivel. Egyetlen testvére: özv. Némethy Istvánné leányával, számos dédunokái, valamint nagyszámú rokonság nevében is. A temetést Fehértói Béla temetk. int. rendezi, Debrecen Dégenföld-tér.

Kiesett a robogó vonatból. Pécsről jelentik: Tomcsik Teréz 14 éves patacsi leány a bicsérdi állomás előtt kiesett a robogó vonatból és jobbkarját három helyen eltörte. Beszállították a nécsi egyetem sebészeti klinikájára.

Nem tartják tisztán a sertésvásártort. Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy Jóna István a közgazgatási bizottság ülésén szóvá tette a szénapiac és közvágóhid hiányos tisztántartását. Utólag meggyőződünk, hogy nem a közvágóhid, hanem a közvágóhid előtti tér, ahol tudvaleg a sertésvásárt szokták tartani — hiányos tisztántartása volt a panasz tárgya. Itt ugyanis rendszerint sok szemét gyűl össze, amelyet azonban nem hordanak el. A megfelelő intézkedés kilátásba helyeztetett.

Szepessy Ferenc tánciskolájában a Diáktanfolyam ma délután 6 órakor veszi kezdetét. Simonffy-utca 1—C.

A felesége szemelattára összezúzott a vonat egy embert. Bécsből jelentik: A wölai vasúti állomáson ma szerencsétlenség történt. A Bécsbe menő olasz gyorsvonat elkapta a Bécsbe menő szemelvonatra várakozó nagyszámú utasok egyikét és feleségének szemelattára szétmorzsolta. Az áldozat egy 33 éves bécsi lakos. A szerencsétlenségért az állomási hivatalnak felelős, aki túlkészen jelezte a gyorsvonatot, úgy, hogy a szemelvonatra várakozó utasok nem mehettek le idejében a sínokról.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyesének tanulasi óráit hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6—7-ig a Tanító Otthonban (Egyházi hivatal udvarán keresztülnyitva). Uj tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, kornagy.

Fényképezőgépek és fotóképek legnagyobb választékban Berzékly műtermében Ferenc József-ut 38. Lemes előadás darabonként.

Óriási jégeső csaknem teljesen elpusztította Szatmármegye Tiszamenti községeinek termését.

Húsz év óta nem volt várható a mostanihoz hasonló jó termés. — Jégerések Debrecen környékén, Bihar megyében.

A Tisza Rakamaznál kilépett a medréből.

Négy nap óta nyári zivatarok vauúlnak el Debrecen környéke felett, melyek azonban némelykor a termékenyítő áldás helyett pusztulást hagynak maguk után.

A hozzánk érkezett hírek szerint az utóbbi napokban Debrecen környékén több helyen pusztító jég hullott a földre.

Igy jég verte el Bihar megye északi részét, a Berettyú mentét, valamint észak és északkelet felől a szabolcsi és szatmári vidékeket. Különösen káros hatású volt a Csenger felett lehullott jégeső.

A sok eső miatt a Tisza erősen megáradt.

és Rakamaznál hír szerint már ki is lépett a medréből.

A Tiszacségye felől tegnap érkezett utasok elbeszélése szerint a Tisza

magas és kiöntéssel fenyegető vizálása miatt

a csegyi komp beszüntette járatait.

A szatmári jégvészről a következő táviratunk számol be:

Mátészalka július 7. Tegnap délután Szatmármegye Szamos és Tiszamenti községeinek egy részét óriási jégeső verte el.

A termés 80 százalékban elpusztult. Különösen a búza, a rozs és a tengeri ment főnkre. Mintegy 20 éve nem volt várható ilyen jó termés.

A gazdák reményei most mind megsemmisültek. A károsult községek a következők: Kocsord, Győrtelek, Tunyog, Matolcs, Szamoskér, Szamoszeg, Fülpösdarac, Cégénydányád, Gáborján, Penyige, Kőmörö, Fehérgyarmat, Fülcs. A kár egyelőre még messzemenően sem becsülhető fel.

Az iparos tanonciskolát kiépítik a Csapó-utcai vonalig

Itt fogják elhelyezni a tanonc-otthont és az iparművészeti iskolát is.

Köztudomású dolog, hogy az iparos tanonciskola növendékeinek száma az utóbbi időben annyira megnövekedett, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel lehet csupán helyet adni az osztályoknak. Így vetődött fel már korábban az iskola épületének kibővítése, melynek keresztülvitelemost a külföldi kölcsön révén aktuálissá is válik.

Az iparos tanonciskola felügyelő bizottsága legutóbbi ülésében foglalkozott a kibővítési tervvel és azt a városi tanács elé terjesztette.

A terv az, hogy

a mai épületre még egy emeletet húznak, telek folytatásában ki a Csapó uccai franra pedig ha-

sonló kétemeletes épület emelnek.

Az iskola mestani udvara tornacsarnok lesz, melyet fels. világitással látnak el.

Az épületben a fiú és női tanonciskolák, a tanonc-otthon, a női ipariskola s

esetleg az iparművészeti iskola találnak elhelyezést.

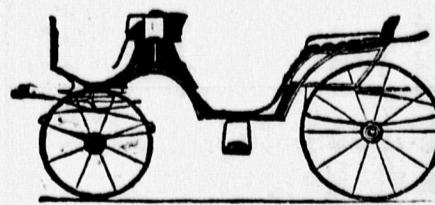
Az iparművészeti iskola felállítását már régóta tervbe vette a város, melynek kérdése így egyszerűen megoldódna. Szóba jöhetne ezenkívül a mezőgazdasági iskola elhelyezése is.

A kibővítés felett a külföldi kölcsön beruházási programjának tárgyalásakor fog dönteni a közgyűlés.

Kétszázötven halálos baleset az amerikai szabadságnapokon. New-yorkból táviratozzák: A legutóbbi jelentések szerint a szabadságnap napján 250 halálos szerencsétlenség és 400 sebesülés történt.

Uszoda hír. A vilamos kalauzoknál váltott Margit fürdő jegyek az uszodában is érvényesek.

Választékos és izletes zóna reggelik, adagonként kettő ezer korona Albert Belvárosi éttermében. Napon-ta friss csapolású dupla márciusi sör.

ALAPITTATOTT: 1878.

Gazdasági kocsik, Luxus hintók, Javítások.

Riesz Henrik

kocsigyár, Debrecen.

<p>HOTEL ASTORIA KOSSUTH LAJOS-UTCA Szobák fűtéssel napi 60,000 koronától.</p>	<p>HOTEL PALACE RÁKÓCZI-UT Szobák napi 50,000 K-tól.</p>
<p>A főváros két legmodernebb szállodájában.</p>	

Humor a gondok között

— János bácsi nem szokott ijesztőt tenni a veteményföldre?

János bácsi: Nm én, minek a? Elég sűrűn ott babrál a feleségem.

A brutális szoboszlói gyilkos a vizsgáló bíró előtt. Itajduszoboszló közelében az egyik tanyán kegyetlen gyilkosság történt az elmúlt hét szombatián. Bösörményi Lajos 48 éves kocsis rövid szünet után gazdáját Czibere Márton gazdálkodót kaszájával jóformán ketté szelte. A gazdálkodó másnap kismeggyedt. A gyilkos kocsist kedden reggel behozták a debreceni ügyészségre. Dr. Takó Ferenc vizsgáló bíró ma délelőtt hallgatta ki a gyilkost, aki eddig semmi megbánást nem mutat. A kihallgatás után kihirdette előtte előzetes letartóztatását.

Tűkörváltás. üvegcsiszolás régi tűkörváltására Sinkovits Béla üveg-műipari vállalata. Sziv utca 14—15. Telefon 356.

Önzvilkos ezredesné. Bécsből jelentik: Putsch Ferdinand nyugalmazott ezredes felesége, nagy nyomora miatt tegnap éjleli világitózázzal megmérgezte magát. Az önzvilkos ezredesné férje erdélyi magyar ezredben szolgált.

Színház.

Európa legnagyobb díszese, Medgyaszay Vilma szombat és vasárnap felléptének híre a Csokonai színházban lázba hozta a várost. — Mindenki arról a szenzációs számba menő eseményről beszél, annál is inkább, mert vele jön a legjobb konferenciér Kóváry Gyula, a közkezdelt és népszerű Czinczi, kinek humoros aktuális konferenciái mindig a legnagyobb vidámságot váltják ki. Vidor Ferike páratlan cseléd jelenetei és nótáival egyedül álló a téren. Bányaai Irén előadásai a tiszta művészetnek hódolnak. Hetényi Heidelberg a kiváló zeneszerző pedig maga kíséri az énekszámokat. Jegyek máris válthatók.

Tisztelettel felkéri a színház igazgatósága a közönséget, hogy tekintettel az óriási érdeklődésre, melyet Európa legnagyobb díszesének és társulatának szombat és vasárnapi vendégszereplésének híre keltett, jegyeit lehetőleg a pénztárnál rögtön váltsa ki, mert a telefonice rendelt és előjegyzett jegyek esetleg zavarokat idéznek elő.

Medgyaszay estére pénztári órák egész héten délelőtt 10—1-ig, délután 5—7-ig.

MOZGÓ SZÍNHÁZAK:

VIGSZÍNHÁZ: Virginia Wally és Norman Kerry főszereplésével, Mikor egy férfi igazán szeret, társadalmi dráma 7 felvonásban és Szerelm a ruhazsebben, egy huncut kislány története 5 felvonásban.

URANIA: Mary Philbin és Huszár Károly szereplésével, Fehér álmok menyasszonya, dráma 6 felvonásban. Kísérő: amerikai burlesz.

METEORAN csütörtökön: A nagy világi áma, Lucy Doraine főszereplésével! A nagy herceg pénzügyel, Harry Liedtkével, 2 sláger egyszerrel! Előadások 7 órától.

Régi ujságok

míg a készlet tart kilószámra kapható lapunk kiadóhivatalában. :—:

Kiraboltak egy autón utazó pénztárost.

Revolveres merénylek az országuton.
Rómából jelentik: Milano mellett az országuton elhelyezett akadállyal tegnap feltartóztattak egy teherautóbilt, amelyen a sofőrön kívül egy pénztári tisztviselő ült, akinél nagy összegű pénz volt munkások fizetésére. Amikor a sofőr észlét, hogy az akadályt az utról eltakarítsa, a sürűséből egy ember ugrott ki. lövése tartott fegyverrel. Ugyanakkor a másik oldalról egy autóbilt érkezett négy álarcos emberrel, akik előszegzett revolverrel hatalmukba kerítették a pénzt tartalmazó dobozt, amelyben körülbelül 164.000 líra volt. A tettesek elmenekültek.

Halálos szerencsétlenség.

Egy cipésmester tolatás közben egy vagon alá került. — Lábát összezúzta a kocsi. — Szolnokra vitték, ahol az operáció után meghalt.
Karcag, július 7.
Az élet, különösen ez a mai keserű élet, mindennap megjárja a maga szomorú drámáját.

Most egy törekvő, szorgalmas iparos embert vitt el.
Bana József cipész volt. Katárony óta azonban megcsappant a kereset Karcagon a cipésziparban. Megrendelés alig akad s csak vásárolni dolgoznak. De a vásárokon sem térnek magukat a vevők a lábbelik után, így napról-napra kevesebb munkás kézzel talál foglalkozást.

Bana Józsefnek felesége és hét gyermeke volt. Ezekről gondoskodni kívánt, tehát ha nem volt munkája iparában, elment a családját szerető ember még napszámosnak is.
Igy került az Adler-féle téglagyárhoz. Itt dolgozott. Szombaton késő délután több téglával telt vagon tolatott ki a telepről a madarasi vasút mellékvágányára, hogy reggel a vonai felvegye és tovább vigye. Tolatás közben a derek munkás, Bana József oly szerencsétlenül bukott el,

hogy a vagon alá került s a kezei jobb lábát összetörték.
A szerencsétlen ember lába a váltó közé szorult s nem bírta kihúzni, így futott át rajta a vagon s jobb lábát combtól összeroncoltta.
Az alélt, vérző embert azonnal orvosi segítyben részesítették. Munkástársai és ugyanott dolgozó két fia, az egyik 21, a másik 17 éves, a szerencsétlenül járt embert éjfélkor Szolnokra, a vármegyei kórházba szállították.

Itt hajnali 3 órakor megoperálták az orvosok, levágták a sérült lábát — Bana József egy óra múlva, hajnali 4 órakor halott volt.

Gyógykezelési és kereskedelmi **Dobozok,** minden változatba készíthető
DAVIDHAZY KALMAN könyvkötész és dobozgyár r.-t.-nél, DEBRECEN, FÜVÉSZKERT-U. 9.

KNOTTI KOVACS NÉ szabászati és varróniskolája
KOSSUTH-UTCA 48. SZÁM.
Beiratkozás 9 órától 1 óráig, d. n. 3—5-ig.

Ujabb hólapda szédelgések Debrecenben.

A kamara elnökségének figyelemztetése a nagyközönséghez.

Derbecen a Keresztury Béla-féle cipővel üzött éssi keresen elfojtott hólapda szédelgés után ismét felütötte a fejét a tisztességtelen versenynek ez a formája. Az egyiket egy külföldi cég F. W. Stapper amsterdami cég üzi, a másikat pedig Blasskó Bertalan budapesti cég.

Az amsterdami cég hollandi forinokban, motorkerékpároknak, autókban, zongorákban üzi szédelgéseit. Az utóbbi, a magyarországi cég pedig vászonban.

Mint hogy a nagyközönség körében újból lábra kapott az a hír, mely szerint állítólag ezen cégeknek ezen visszaélés üzésére a kormányhatóságoktól nyert engedélye volna, a kamara elnöksége fölhívja a nagyközönség figyelmét arra, hogy a hólapda szerződés törvénye szerint (1924. V. t.c. 14 és 28-ik §-ai) tiltott cselekmény, amelynek elkövetése, illetőleg kísérletezése elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő s így ennek üzésére engedély nem nyerhető.

Tekintettel arra, hogy amint az már a Keresztury cég szédelgésénél is történt, nevezett cégek ellen folyamathoz tett eljárás eredményeképpen az említett cégek márcól-holnapra vállalt kötelezettségüknek eleget nem tehetnek, — a kamara elnöksége saját érdekében figyelemzteti a nagyközönséget, hogy a szelvények vásárlásától és azok terjesztésétől tartózkodjék.

Az érdekelt szakmabeli kereskedurakat pedig arról értesíti a kamara elnöksége, hogy a kamara kereskedelmiügyi miniszterrel újból megsürgette annak a régi rendeletnek életbeléptetését, illetőleg alkalmazását, mely szerint a szelvények terjesztői is büntetendők volnának bűnszegség címén. Az események ugyanis azt mutatják, hogy komoly és hathatós védelmet a visszaélés ezen formája ellen csak ez nyújt.

A kereskedelmi és ipar kamara elnöksége.

Milyen idő várható.

Hazánkban az időjárás változó-kony és szeles. Nagybó mennyiségű csapadék az alföld peremén esett. Debrecen zivatart jelentett. A hőmérséklet kissé süllyedt.
Időjóslat: Változó-kony idő várható jelentékeny eső nélkül.

Éhségzavargások Oroszországban.

Véres tüntetések. — A rossz termés miatt ismét éhsésg fenyeget.

Rigából jelentik: Oroszországban a termés nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A gyenge termés miatt, amelyet a szárazságnak köszönhetnek, éhsésg veti előre árnyékát.
Tavaly gabonát adott el a szovjetkormány, az idén azonban máris arról kell gondoskodnia, hogy Amerikából szerezzen búzát. A rossz termés miatt nagy az elégedetlenség. A délországi községekben a gazdák eladiák felszereléseiket és állataikat, hogy pénzhez juthassanak és kivándorolhassanak.

A gyenge termés a nagyvárosokban már szintén érzéketi hatását. A liszthány miatt Moszkvában, Kievvben és Szentpétervárt gyakran ismétlődnek az utcai tüntetések.
Az éhezé embertömegek megrohanják és kirabolják az élelmiszerüzleteket. Több ilyen tüntetést már vérbefoitott a rendőrség.

A mai tőzsde.

A korona 72 és fél.
A mai értéktőzsdén az irányzat nyitáskor barátságos volt a tőzsideid későbbi folyamán azonban realizációs eladásokra az árfolyamok lemorzsolódtak. A kulcsban a M. Hítel nagyobb veszteséget szenvedett, amely 4 és fél százaléknak felelt meg. Az O. Hítel 3000 koronával olesőbbodott, a Hazai bankot barátságosabban ítélte meg a spekuláció. A Salgó 16, a Georgia 5 százaléket esett. A banvaniacon a Szászvári és a Közén olesőbbodott, a Takarékok piaca barátságosabb volt. A P. hazai 75 ezer koronás árveréséget ért el. A vaspiacra a Ganz Danub 3, a Ganz Vill. 2 százalékkal olesőbbodott, a Teadloff viszont 7 százalékkal drágult. A forgalom általában csekély.
Terménytőzsde zárlat: A mai termény tőzsdén az irányzat ismét lanvha volt. Az árak ó buzánál erősebb mértékben estek, mint az új árúnál. ó buzában forgalom nem volt, egyébként élnék volt a forgalom.
Hivatalos árak: Buza 76-os ó tiszavidéki 450—460, egyéb 447 és fél, 457 és fél, 77-es tiszavidéki 455—465, egyéb 452 és fél, 462 és fél, 78-as tiszavidéki 460—470, egyéb 457 és fél, 467 és fél, huj buza 76-s tiszavidéki 390—395, egyéb 385—390, ó rozs 405—410, új rozs 320—325, tak. árpa 230—270, zab 470—480, tencceri 380—385, rence 555—565, korn 255—260, Lisztárak változatlanok.
Zürichi zárlat: Páris 2410, London 2505, Newyork 515 és háromnegyed, Brüsszel 24, Milnó 1915, Hollandia 206.60, Berlin 122.70, Bécs 72.55, Szófia 372 és fél, Prága 1525, Barsó 98.82, Budapest 72 és fél, Belzrad 950, Bukarest 237 és fél.
Forencvárosi sertés: Szabadvásári maradvány 1167, érkezett 293, eladott 290
Árak: könnvü 16—17.000, nehéz 18—21.500, Zártvásári maradvány 100, eladott 20, Árak, mint fent.
Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról: Angol font 34500,— 347000, cseh korona 2105—2121, dinár 1228—1250, dollár 5 dollárosnál nagyobb 7056,— 71390, kisebb 70460—71390, francia frank 3324—3348, hollandi forint 23140—23410, lei 334—338, leva 504—512, líra 2632—2654, márka 16865—16965, osztrák shilling 9985—10065, dán korona 14500—14640, svájci frank 13795—13895, zloty 13467—13610, Amsterdam 28440—28619, Belzrad 1248—1256, Berlin 16865—16965, Bukarest 329—331, Brüsszel 3312—3332, Kopenhága 14700—14780, Osló 12340—12910, London 345000—347000, Milnó 2627—2643, Newyork 70960—71390, Páris 3519—3539, Prága 2105—2117, Szófia 509—513, Stockholm 19025—19135, Varsó 13560—13640, Bécs 9925—10045, Zürich 13775—13855.
Magyar Nemzeti Bank közli az autorizált cégekkel hogy dinár, lei líra franc frank belga frank kifizetés és bankégy csak a mai clearingre érvényes. Tehát az ezekből felajánlásra kerülő tételeket csak folvó hó 8-án, szerdán délben megállapítandó árfolyamon való elszámolásra vesz át.

Sport.

A magyar válogatott csapat szerdán reggel indult északi túrájára. Az első állomás Stockholm lesz, ahol a svéd válogatott lesz a magyar csapat ellenfele. A csapattal a következő játékosok mennek el: Biri, Weinhardt, Vogl II., Vogl III., Pesovnik, Kléber, Nádler, Rémay, Takács, Orth, Winkler, Jeny, Opota.

Mit hirdot ma az ingóságközvetítő ?

Halyan utca 1. ref. püspöki bérpalota, az udvarban.

Telefon 11-99. Telefon 11-99. Mindenféle művészeti és ipartermékek, bútorok vétele és eladása.

Az Ingóságközvetítő az egyetlen üzlet, ahol kevés pénzzel is mindent be lehet szerezni. A legolcsóbb bevásárlási forrás s a legkedvezőbb fizetési feltételeket nyújtja be.

Különösen figyelembe ajánljuk azoknak, akik kiadó-szobákat akarnak berendezni, hogy bútorcsúszletüket az Ingóságközvetítőnél fedezzék.

Ha elköltözik, bútorait és mindenféle berendezési tárgyait a legvorsabbban értéksítheti az Ingóságközvetítőnél.

Páratlan alkalmi vételk: 8—10 lóerős dynamó, gyönyörű antik asztal, ág. vitrinek, órák, hat darab mahagonifából készült ebédlő-szék valódi bőrhuzattal, Schöberágyak, varrógépek, villanyiszterek, tükrök, nagy ablakok spalettákkal, autófelszerelési tárgyak, cukrászdák, vendéglőbe, tejszarnokba való márványlapos asztalok, bádóztatós korcsmai pult hűtőszekerezettel, művészi festmények, egy nagyon szép alie használt komplett borhőlymühelyberendezés, egy lóra való löszerszám és mindenféle ingóságok.

Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: férőruhákat, cipőket, vásztnakat, kanavasztnakat, zefreket, paplanokat, függönyöket, futószőnyegeket, ág. és asztalterítő-garnitúrákat, hencsereket, — magános ágvakat, asztalokat, szabás-asztalokat, függőlámpákat, szalongarnitúrákat, hálókat, asztalporokat, stéláskat, sodronyásvetetőket, szentképeket, szobrokat, díszlámpákat, fali, inga, órszerző és zsebhórákat és mindenféle ingóságokat.

A világhírű amerikai Undwood-írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőnél rendelhetők meg részletfizetésre is.

Ha bármit venni vagy eladni akar, mindenekelőtt iöjön el az Ingóságközvetítőbe! Milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol.

Arverési hirdetmény

Közhírré teszem, hogy egy vagon romlásnak indult burgonya a kereskedelmi törvény 347 §-a értelmében f. hó 8-ik napján, délelőtt 11 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés és a vételi illeték kötelezettsége mellett kir. közjegyző közbenjöttével el fog adni.
A burgonya vagonba rakva a Kossuth utcán (56. sz. házzal szemben) áll. A venni szándékozók a burgonyát d. e. 9 órától a helyszínen megtekinthetik. Az árverés délelőtt 11 órakor dr. Galánffy János kir. közjegyző irodájában (Szent-Anna utca 7. sz. a.) fog megtartani.
Karsai István.

Kátránypapír 10 méteres vég K 50,000
Kemény meszkereskedésében Deák Ferenc-u. 24. Telefon 14-84

KALAPOK térliaknak velout és írásból FRANKEDZNEK megvásárlás mellett.

Épitkezéshez sin bármilyen kapható méretben
Ócska vasat és rozet a legmagasabb árban vesz Steiner
Eötvös-utca 110. Telefon: 6—66.

Legfinomabb PÉRGAMENT és ZSINÉG
befőtt-kötöző
Csanak József K. R. Z. fűszer- és csemegekereskedésében. Telefon 70. Piac-u. 51

BIZTOS SZER!**KARDOSS CHOLIDON**
Jyükszem, szemöcs

minden bőrkeményedés ellen.

Kapható:
gyógytárakban és droguériákban.**FEJFÁJÁS,**

nátha, szédülés, kábultság ellen legjobb az

Antidol

Fél perc alatt hat! 1 üveg: 85 adag.

Ára 120 K. Jelenlegi szorzószám 8700.

Főlerakatok: Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferenc, Bardách Dezső gyógyszer-társoknál.

Gyárhelyiség,bármily üzemi
célra megfelelő**azonnal eladó**

Czim a kiadóhivatalban.

Építő mester urak figyelmébe!**Homokot**korlátlan mennyiségben saját föl-
demről és igámmal köbmeter-
számra 50.000 K-ért**szállítok.**Téglát, vagy bármilyen fuvaro-
sát is jutányos áron vállalom.
Megrendelni lehet: Sámson-utca 8.
Árpád-tér. (VETÉSSY-NÉL.)**Festéket,**padlóakkot, brunolint, ter-
pentint, fírniszt, zománclak-
kot és minden színű por-
festéket kiváló minőségben
nagyon olcsón vásárolhat:**STERN**festéküzletében **Piac ucca 10.**
„Bika” szállodával szemben**HARISNYÁK****elszakíthatatlanok!**

Mindenütt kapható.

Nagy szenzáció6 drb. levelőslap, egy
művészi fényképnagy-
tással együtt**100 ezer korona.****TAKÁCS** műtermében,
Osapó-utca 18. szám.**Kötéláru üzletemet****Petőfi-tér 4. szám alatt****megnyitottam.**

Kitűnő anyag. Jutányos árak.

Viszonteladóknek árengedmény!!

Bogdány Sándor

kötélgyártó.

Dr. FLESCHE

SKABOSAN-kenőcs,ezelőtt SKABOFORM újból kapható
Leghamarabb megszünteti a**viszketegséget,**

sömört, étvart, rühösséget.

Nem piszkít, szagtalan, nappal is

használható Bedörzsolés utánra való

Skaboform puder

Kém és kátrányzappan.

TYUKSZEMET, bőrkeményedést me-

mőcsőt leg hamarabb eltávolítja. —

Kapható minden gyógyszerárban

Értesítés. Van szerencsém a m. t. kö-
zönséget, vendégeimet, ismer-
őseimet és barátaimat értesí-
teni, hogy az**Imperiál szálloda
éttermeit**

és

**Imperiál
Kis Vezeklőpince**éttermét és sörcsar-
nokát (Budapest, VII.,
Rákóczy-ut 90.) átvet-
tem és azokat ujjonnan át-
alakítva és fényesen beren-
dezve (a pince legnagyobbítva)
megnyitottam!Szíves támogatásukat kérve, ma-
radok mély tisztelettel**BUCKSKY,**

vendéglős és szakács.

Naponta a Halászlét és magyar
ételkülönlegességeket személyesen
főzöm.

Olcsó étlapáram közismertek.

A Kis-Vezeklőten Menü 18,000 K

a kész ételnekiből szabadon választva.

Elsőrendű asztali bor 1 liter 15

ezer korona, Jászberényi uradalmi

kadarka 1 liter 18 ezer korona.

Tisztelettel kérem a m. t. közön-
séget, szíveskedjenek az Imperiál

Étterem, Imperiál Kis-Vezeklő

Opera-Étterem és Opera-Ve-
zeklő-Pince étlapárait figyelem-mel kísérel. Olcsóságban felülmul-
hatatlanok.Minőség és olcsó árban mi ve-
zetünk.

Az Imperiál Ki-Étteremben

(volt Bar) BUBY énekel.

Az Imperiál-szálloda a legjobb

és legolcsóbb, vidékieknek találkozó-
helye.**Apró hirdetések.****Ajánlat.**Kölcsönöket
ingatlanokra bekebelezés-
sel leggyorsabban legúj-
ánvossban folyósítat —
Közvetítőbank Piac ucca
42. 8093Jó házikoszt
bent étkezésre és kihor-
dásra jutányos áron kan-
ható Varga utca 28. sz.
utcai lakás. 19Ozvegy urinő
két kis diákok jövő isko-
lai évre elvállal teljes
ellátásra Hid utca 2. sz.
8302Üzletbe
fiatal, szolid, esinos le-
ány ajánlkozik. Ajánla-
tok Szechenyi kert 8. alá
kéretnek. 8562és ezüstneműk. továbbá
órák a leggyorsabban a
legfinomabb kivitelű or-
cson. gyorsan iavittatnak
felelősséggel Andróv Jö-
zsefnél. Kigvó ucca 45.
udvarban aító. 3. 8842Házikasszonynak
ajánlkozik úri. vagy jobb
családhoz jó nevelésű
leány. „Szorgalmas” ie-
ligére. 27Gyermekszertető
jó nevelésű leány intelli-
gens jó családkhoz gyer-
mek mellé elmenna. —
helyben vagy vidékre. —
„Szolid” jellegére. 26A nagyérdemű
közönséghez! A szemzé-
sek ideje elérkezett. Ju-
tányosan vállalom ker-
tekben, házaknál vadró-
zsák, orgonák, pösméték s
mindenféle vadgyűfőles-
fák szemzését legszebb
eredményvel. Díszkertek
rendbehozását, vidéken is
jutányosan, Varga Lajos
kertész, Hortobágy ucca
2. 25**2 személyes
fehér vattás
szép kivételű
paplan****minden színbe
350 ezer kor.**

Gobelin és Atlasz

gyapju, Garnitúrák

finom extra, 2 ágy

és egy asztalterítő

csak 700 ezer K.

Hegedüs Raász Dezső**Osapó-utca 18. sz.****színházi átjáróval szemben**

Egy

szoba, konyhás lakásért
5 mm. szenet ad és havi
300—400 ezer koronát fi-
zet házaspár. Cím a ki-
adóban. 8864Zöld lucerna
ölszámra kapható. Hon-
védtető ucca 10. Csige-
kert. 8871**Kereslet.**

Aranyat,

ezüstöt, briliánst, ha-
mifogakat vess. Steiner

Mihály. Hatvan-u. 8.

szám. I. em. 1

Egy

14—15 éves leány gyer-
mek mellé felvétetik. —
Cserepes ucca 4. 8844

Bihari telepen

vagy Homokkertenben —

szoba, konyhát lélepes

nélkül 15-re keresek. —

vágóhídi kazánház. 8840

Mindenes

bejárónő, aki a főzéshez
ért felvétetik. Gerő. Piac
58. I. emelet. III. lépcső
8869

Gyakorlott

varróleányok felvétetnek a

„Chier” divatszalonban.
Szentanna 22. 8870

Egy

tisztességes bejáró leány

egy pár ember mellé ta-
karitári felvétetik. Kan-
dia ucca 15. 8872

Küldőnc

a szerkesztőségbe felvéte-
tik. Este hét órától átél
egy óráig teletit küldőnc
szolgálatot. Jelentkezni a
mai nap folyamán a ki-
adóhivatalban. Kossuth
ucca 3. szám. első emelet.

Négy

középkisiskolát végzett fűt

hentes tanulóknak felve-
szek. Marton. Hatvan u.
52. 8867**Eladás.**

Eladó

egy vasröllő. üvegaitó-
val és egy 7-es oko talvi-
gával. Cím Sámsoni ut
19. szám. W

Íróasztal

vadászati eladó. Csapó-
utca 10. udvarban. 24

Vadászfegyver

belga 16-os kakasnélküli

eladó Csapó u. 10. jobb-
ra az udvarban. 27

Eladó

Timár ucca 52 számú

nagytelekű ház. Gazdálko-
dóknak különösen alkal-
mas. 8341

Eldő

pöfi varrógéj. legújabb

rendszerű. alig használt.

Varga ucca 42. 8868

Gabona rosta

elsőrendű gyártmány. jó

karban eladó. Fehner
szálló 44. szoba. 8865

Szénsavval telített

Éva vizet igyunk
üdit — frissit
Megrendelhető:
Márkus Jenő, Hatvan-u. 22. Telefon-
szám 14**Bőr-fregoli** **TEGDÉS szabónál**
heti-havi részletfizetés
mellett. 0000**Péterfia-ucca 42. sz.****Ha az olcsóságot keresi,**látogasson el naponta a mindenki által elismert
szolid és megbízható**HANGYA-üzletbe,**

ahol alkalma lesz meggyőződni

a legjobb minőségű áruk igazi olcsóságáról.Főüzlet: Rózsa-ucca. (Tisza-palota.) Fióküzletek a város
minden részében!